

Nasze dyskusje z Kolegą Przemysławem Szachnitowskim zachęcają do analizy detali architektonicznych, które nie pasują do miasta, rzekomo powstałego na przełomie XIII/XIV w.

Tu nie powinno być architektury ceglanej późnoromańskiej, tylko gotyk budowlami w wątku polskim, też niesłuszne przypisywanemu dla XIV w.

Zdjęcia z poprzedniego postu, świadczące o naprawie po zawaleniu się części zachodniej budowli w 1388 r. są istotną wskazówką do ustalenia lokalizacji niewątpliwie romańskiej curii biskupa misyjnego Prus św. Chrystiana.

W naprawionym fragmencie ściany są obok siebie cegły romańskie gotyckie.

Ślad po naprawie, w następstwie katastrofy budowlanej. Zdjęcie z sierpnia 2014 r. W murze jednocześnie występują cegły romańskie i gotyckie.

Identyczna sytuacja jest w przypadku mostu Bramy Toruńskiej. Na łuk arkady z cegieł romańskich nałożony jest łuk z cegieł gotyckich. Arkada przęsa

romańskiego jest po stronie zachodniej, poza prześwitem Bramy Toruńskiej, zbudowanej w czasach krzyżackich. Łuk romański jest na poziomie romańskiej kaplicy św. Michała Archanioła, obecnie piwnica domu przy ul. Klasztornej 6. Niewątpliwie ten pierwotny most służył pielgrzymom do kaplicy, wg tradycji postawionej na pruskim brzegu rzeki Ossy/Mokrej, gdzie św. Wojciech został uderzony wiośłem przez Prusa.

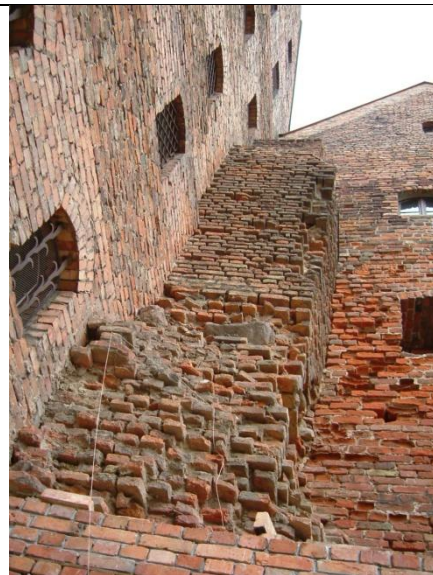
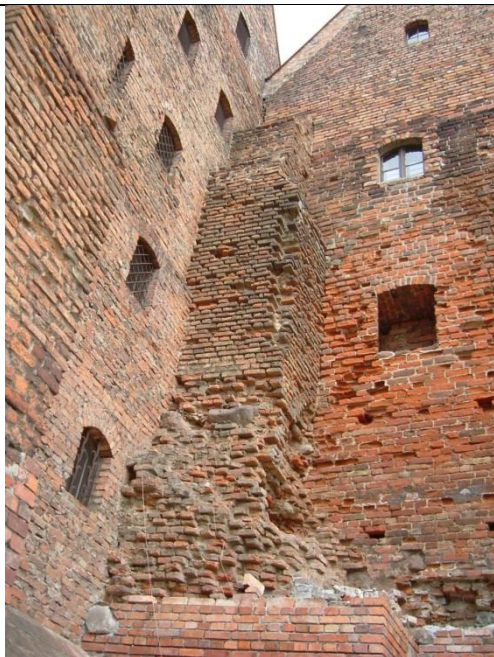

Most Bramy Toruńskiej . Widok od strony wschodniej . Łuk dolny z cegieł romańskich. Część po lewej stronie naprawiana w latach 30 -40 XVIII w. W tym miejscu była grobla, spiętrzająca wodę dla urządzenia wodociągowego.

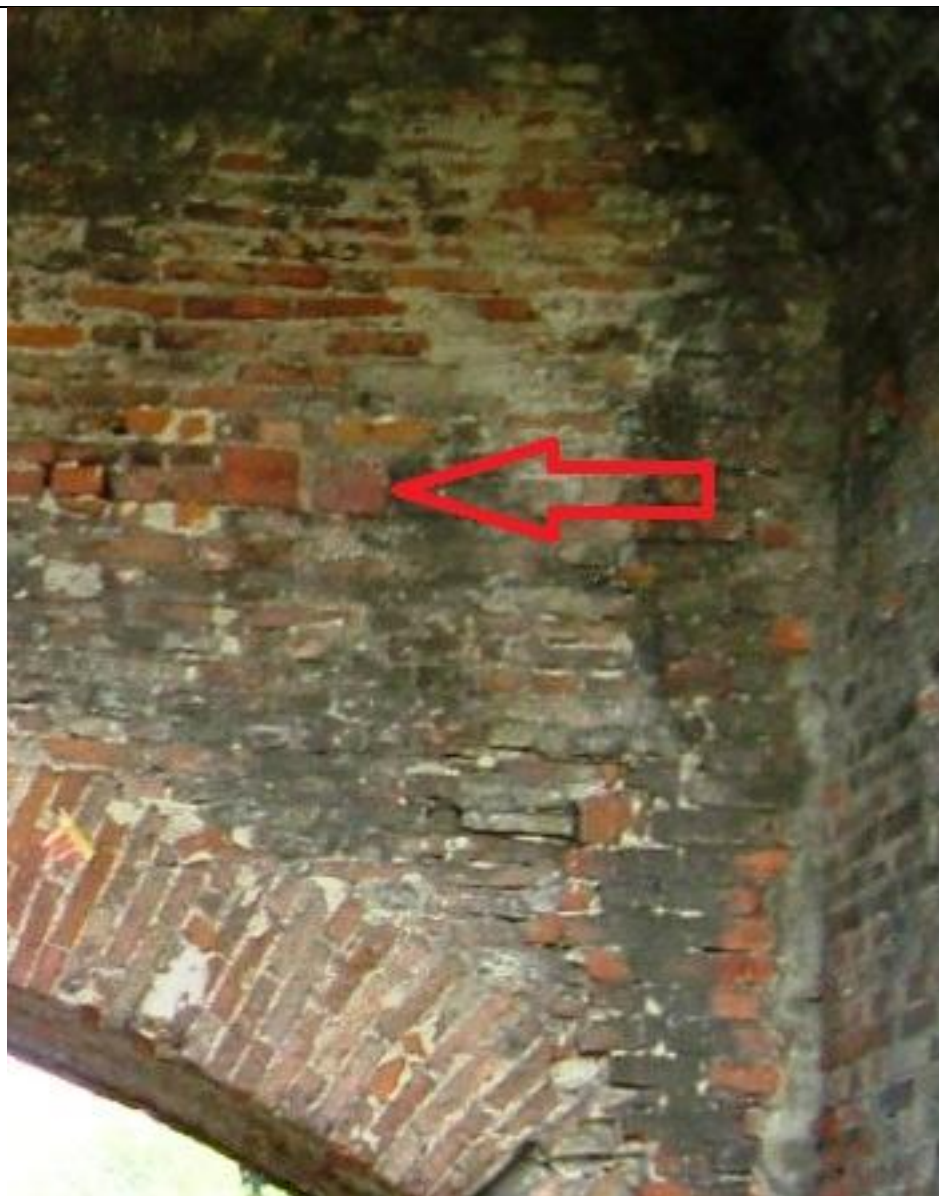
Romańska arkada mostu

Identyczne cegły romańskie wykorzystano przy budowie przypory zachodniej Bramy Wodnej. Jest to pozostałość po ganku do gdaniska. Istniało do ok. 1872 r.

Romańska przypora. Widać kontrast w stosunku do cegieł gotyckich.

Ciekawym elementem murów w Grudziądzu jest szczątkowe wiązanie kafelkowe, jako lico muru, wykonane c cegieł romańskich. Błat cegły przyłożony jest do ściany.

Dwie cegły romańskie przyłożone blatem.

Sposób budowy wskazuje, że strzecha budowlana przybyła z Włoch. Charakterystyczne np. dla Rzymu cienkie cegły i szerokie fugi.

Warto porównać z artykułem o rzymskich ceglach.

<https://www.istockphoto.com/pl/zdjecie/starozytna-rzymska-ceglaznakiem-ceglabeton-rzymski-rzym-tobgm985909630-267462871>

Może w korelacji z wykopaliskami na Rządzu z okresu wpływów rzymskich osiedlili się tu rzemieślnicy z Italii.

Jest rzeczą niewiarygodną, że identyczny mur ceglany w Grudziądzu jest jak w Starożytnym Rzymie.

O podobieństwach kulturowych na Pomorzu Gdańskim z Etruskami pisał Stanisław Mielczarski w książce Dzieje Pomorza Nadwiślańskiego od VII wieku do 1945 r., Gdańsk 1978, s. 10 – 13.

Wiązanie kafelkowe widać na zdjęciach z 2008 r. Pod płytami z piaskowca są fragmentarycznie ułożone cegły w formie kafli.

Jest też wiązanie wozówkowe. Niewątpliwie jest to pozostałość muru obwodowego palatium. Identyczny układ wozówkowy cegieł romańskich jest w przyziemiu Baszty Katowskiej, w narożniku południowo – wschodnim muru typu brandenburskiego.

Ul. Spichrzowa 51. Budynek z XIII w.

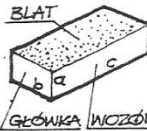
Chronologię wiązań pokazuje zestawienie Piotra Stępień z 1989 r. , Spotkania z Zabytkami. Wątki wedyjski, główkowy, wozówkowy, polski są zdecydowanie średniowiecznymi.

Odkrywki murów na Zamku Wysokim w Grudziądzu pokazał, że również odmiany wiązania pospolitego występowały w XIII w.

CEGLA

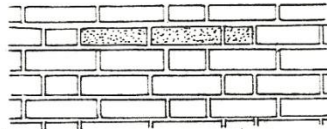
$a:b:c=1:2:4$

BLAT

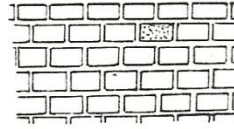

WOZÓWKA

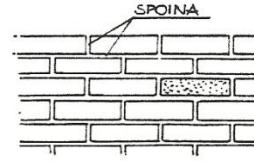
WĄTKI CEGLANE

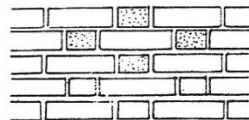
WĄTEK WENDYJSKI

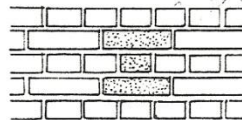
WĄTEK GŁÓWKOWY

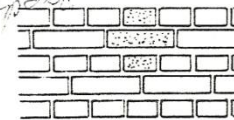
WĄTEK WOZÓWKOWY

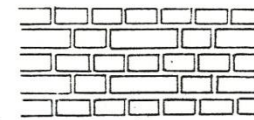
W. POLSKI (GOTYCKI)

WĄTEK KOWADEŁKOWY

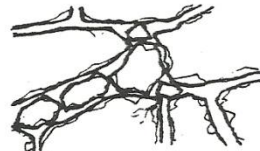

WĄTEK KRZYŻOWY

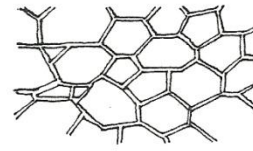

WĄTEK HOLENDERSKI

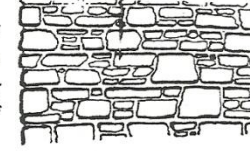
MURY I WĄTKI KAMIENNE I KAMIENNO-CEGLANE

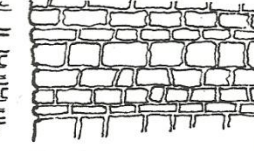
MUR CYKLOPOWY

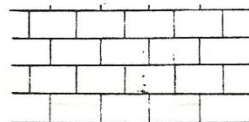
MUR POLIGONALNY

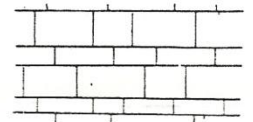
MUR WARSTWOWY

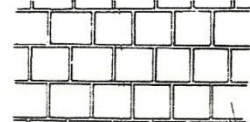
MUR RZĘDOWY

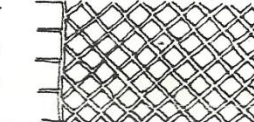
OPUS ISODOMUM

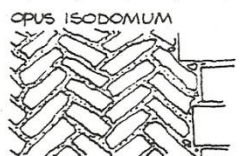
OPUS PSEUDOISODOMUM

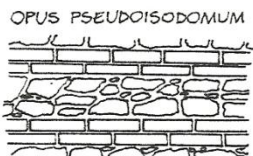
OPUS QUADRATUM

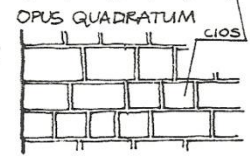
OPUS RETICULATUM

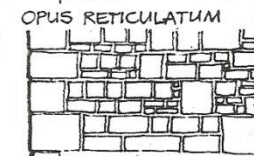
OPUS SPICATUM

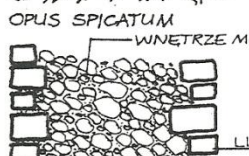
OPUS MIXTUM

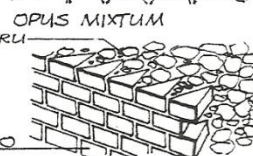
GRAND APPAREIL

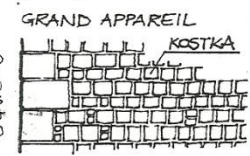
MOYEN APPAREIL

OPUS EMPLECTUM

OPUS TESTACEUM

PETIT APPAREIL

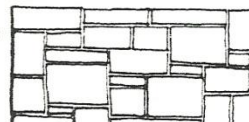
ALLONGE APPAREIL

OPUS RUSTICUM

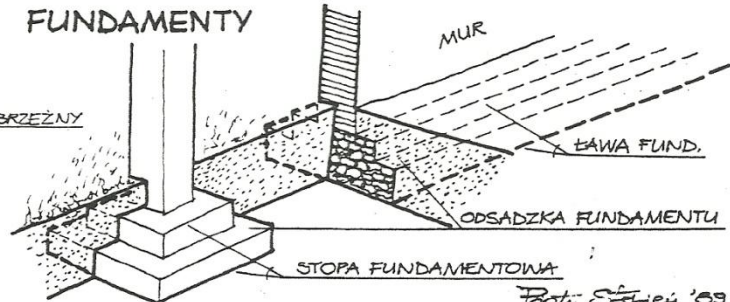

SZLAK BRZEŹNY

MUR MOZAIKOWY

FUNDAMENTY

Profil Słownik '89

Jednoznacznie można ustalić, że curia biskupa misyjnego Prus, po stronie zachodniej Zamku Wysokiego została po 1278 r. zamieszкана przez komtura krzyżackiego. Uległa zniszczeniu w następstwie ulewnych deszczy.

Była to curia zbudowana w stylu romańskim. Była ona połączona z kościołem katedralnym, który nie był orientowany.

Było to typowe palatium, połączone z katedrą w jednym ciągu, jak te na Ostrowie Lednickim i Ostrowie Tumskim

<https://zabytek.pl/pl/obiekty/rybitwy-wyspa-ostrow-lednicki>

<https://archeologia.com.pl/budowe-palatium-na-ostrowie-lednickim-rozpoczeto-miedzy-936-a-985-rokiem/>

<https://zabytek.pl/pl/obiekty/ruiny-kaplicy-i-palatium-na-ostrowie-lednickim-941155>

Wyeksponowanie palatium na Ostrowie Tumskim

<https://www.whitemad.pl/szklane-palatium-poznan-najlepsze-na-swiecie/>